

Naši narodni običaji (»Štehvanje« v Ziljski dolini)

Lepoto duše koroških Slovencev zajame, kdor vidi na žegnansko nedeljo v Ziljski dolini ondote običaje, ki čedalje bolj ginevajo obenem z narodno nošo.

V nedeljo zjutraj gredo fantje skupno iz vasi z godbo na čelu v faro cerkev. Prvi par fantov nosi štefan vina, ki je okrašen s trakom in roženkravtom, enako so okrašeni fantje. S tem pohodom v cerkev so sprejeti že novi fantje v vaško fantovsko občestvo.

Po slovesni sv. maši je pred cerkvijo pravo tekmovalje med godbami in pevci. Ko se vrnejo potem domov, jim pod vaško lipo med petjem brhka Ziljanka nataka vino iz štefana.

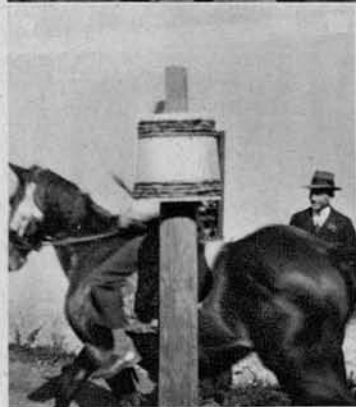
Popoldne pa se vrši po vaseh tako zvano »štehvanje«, ki je v Ziljski dolini pri Slovencih edinstven običaj. Udeležijo se ga slovenski fantje in dekleta. Pod vaško lipo je godba, blizu je nameščen pevski zbor, ob strani starejši domačini in otroci. V bližini zasade kol in nanj nasade lesen sod, na katerega potem fantje z železnimi palicami bijejo v diru na konjih tako dolgo, dokler se sod ne zruši. Med tem igra godba in pevci pojo. Nekaj fantov vodi vso stvar, da gre vse po redu. Zmagovalec, ki je sod razbil, dobi od domačih deklet lep venec. Ta potem tudi otvori ples pod lipo in vsi tekmovalci gredo v prve plesat. Pridružijo se lahko tudi ostali vaški fantje in dekleta. Med plesom izmenoma hodijo in pojejo. Pesmi se vrste zopet točno po določenem redu. Zanimivo je, da fant pod lipo sme plesati le s kako ožjo sorodnico. Ko je slavnostni del končan, se prične ples in petje. Naslednji dan gredo zopet v cerkev z godbo k sv. maši.

V novejši dobi skušajo kazati Nemci svetu ta lepi in zanimivi običaj kot svoj, čeprav ga koroški Nemci ne poznajo.



Fantje iz Zahonca (Ziljska dolina) so prišli iz cerkve nazaj v vas, kjer jim Ziljanka nataka »žegnansko vino«.

Na desni:
Ziljanka v svoji slikoviti narodni noši.



Drog s sodom, ki je pripravljen za »štehvanje«.

Spodaj:
Zmagovalec pri »štehvanju« otvori rajanje (ples) pod vaško lipo.



Zmagovalec pri »štehvanju« sprejme v diru venec.

Spodaj:
Dva domača fanta odhajata k »štehvanju«.



Ziljska dekleta, ki drže med »štehvanjem« venec, pripravljen za zmagovalca.



Na levi:
Rajanje pod domačo lipo po »štehvanju«.

